

ROMÂNIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
168/12.07.2013

SENAT
PREȘEDINTE
Nr. I/500
Data 12.VII.2013

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 11 Iulie 2013

**Domnului George Crin Laurențiu ANTONESCU
Președintele Senatului**

În temeiul dispozițiilor art. 77 alin. (2) din Constituția României, republicată,
formulez următoarea

CERERE DE REEXAMINARE

asupra

**Legii pentru modificarea și completarea
Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului**

Motivele cererii de reexaminare sunt următoarele:

Prin Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului se introduce, sub aspectul condițiilor de validitate a referendumului, un cvorum de participare de cel puțin 30% și un cvorum al voturilor valabil exprimate de cel puțin 25%, ambele raportate la numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente.

Această soluție legislativă se regăsește în cazul referendumului privind revizuirea Constituției, al referendumului pentru demiterea Președintelui României, al referendumului cu privire la probleme de interes național și al referendumului local.

În lipsa unei participări de cel puțin jumătate plus unul din corpul electoral, apreciem că noua variantă de reglementare a cvorumului de participare, aleasă de legiuitor, nu asigură o reprezentativitate suficientă, de natură a conferi deciziei adoptate forța care să reflecte voința și suveranitatea poporului.

Considerăm că este oportună reglementarea unei participări de cel puțin jumătate plus unul din numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente pentru ca referendumul să poată exprima în mod real și efectiv voința cetățenilor, voință ce constituie premisa unei manifestări autentic democratice a suveranității prin intermediul poporului. Astfel, caracterul democratic al statului vizează participarea cetățenilor la conducerea treburilor publice și presupune ca deciziile să fie întemeiate pe voința poporului, de aceea **democrația constituțională implică o guvernare realizată de către majoritate, în acord cu voința sa.**

În condițiile în care participarea la referendum a majorității cetățenilor, constând în jumătate plus unul din numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente, reprezintă atât un act de responsabilitate civică, cât și premisa unei manifestări democratice a suveranității prin intermediul poporului, **considerăm că schimbarea acestei majorități ar putea avea efecte negative asupra exprimării voinței reale și efective a cetățenilor ce se va răsfrânge asupra întregii societăți.**

Păstrarea cvorumului de cel puțin jumătate plus unul din numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente pentru referendumul de revizuire a Constituției este cu atât mai justificat dacă avem în vedere că **legea fundamentală a unui stat democrat are ca și trăsătură definitorie stabilitatea.** Aceasta este o cerință imanentă a statului de drept.

În România, procedura de revizuire a Constituției se caracterizează prin aceea că puterea constituantă derivată este ținută să respecte voința Adunării Constituante, definitivată prin referendumul din 1991. Membrii Adunării Constituante au apreciat atunci că nu se impune proclamarea expresă a unui cvorum necesar pentru aprobarea legii de revizuire a Constituției, prin referendum, fiind suficientă o construcție constituțională care să se bazeze pe principiile democratice.

În concepția suveranității populare, **fiecare cetățean este deținătorul unei porțiuni de suveranitate, iar voința majorității reprezintă cvorum esențial pentru asigurarea caracterului democratic** de modificare a voinței puterii constituante originare.

A modifica voința puterii constituante originare, neținând cont de principiile generale, intangibile, ale statului român, prin utilizarea unor instrumente legale inferioare ca forță juridică, aduce atingere art. 1 și art. 2 din Constituție. Art. 2 din Constituție stabilește principalele coordonate în care se poate exercita suveranitatea națională precizând că aceasta se exercită fie direct de către popor, fie indirect, prin organele sale reprezentative.

În ceea ce privește procedura de revizuire a legii fundamentale, art. 151 din Constituție îmbină tehnicile specifice democrației reprezentative cu cele ale democrației directe. **Cerința aprobării prin referendum popular sintetizează voința suverană a corpului electoral, voință ce nu poate fi modificată, în baza principiului analogiei juridice, decât în aceleași condiții.**

Constituția României cuprinde o serie de modalități tehnice de garantare a unui anumit grad de rigiditate a acesteia, de natură să asigure stabilitatea întregului sistem normativ al unui stat, certitudinea și predictibilitatea sa.

Revizuirea legii fundamentale trebuie corelată atât cu regimul juridic al inițiativei legislative populare cât și cu cel a adoptării proiectului sau propunerii de revizuire de către

Parlament. În acest sens, **legea fundamentală impune un cvorum deosebit de adoptare, tocmai pentru a sublinia forță juridică a Constituției.**

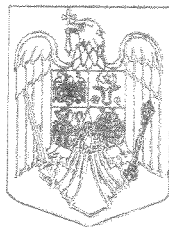
Mai mult, avem în vedere faptul că actuala Constituție, adoptată în anul 1991, a fost revizuită în anul 2003 cu participarea la referendum a unei majorități de 50% plus unul din numărul cetățenilor înscriși în listele electorale permanente, iar **diminuarea pragului de participare la 30% lipsește de legitimitate modificările aduse printr-o nouă lege de revizuire, generând o situație de instabilitate constituțională.**

Luând în considerare competența exclusivă a Parlamentul, vă solicităm reexaminarea Legii trimise la promulgare în sensul respingerii acesteia de către Parlament.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Băsescu', written over the printed name of the President of Romania.

TRAIAN BĂSESCU

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. – Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 24 februarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Referendumul este valabil dacă la acesta participă cel puțin 30% din numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente”.

2. La articolul 5, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Rezultatul referendumului este validat dacă opțiunile valabil exprimate reprezintă cel puțin 25% din cei înscriși pe listele electorale permanente”.

3. La articolul 7, partea introductivă a alineatului (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Rezultatul referendumului se stabilește în funcție de majoritatea voturilor valabil exprimate, astfel:”

4. La articolul 12, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cetățenii sunt chemați să se pronunțe prin «DA» sau «NU» asupra problemei supuse referendumului, decizând cu majoritatea voturilor valabil exprimate”.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

Miron Tudor Mitrea

PREȘEDINTELE
SENATULUI

George Crin Laurențiu Antonescu

București,

Nr.